



Position Paper Commissiedebat Financiële Markten

De Nederlandse bankensector staat midden in de samenleving. Iedere dag helpen we mensen en bedrijven vooruit met sparen, investeren, ondernemen en verduurzamen. Een stabiele, betrouwbare, innovatieve en maatschappelijk betrokken financiële sector maakt brede welvaart mogelijk. De sector is volop in beweging met investeringen in digitale veiligheid, ondersteuning van kwetsbare groepen, financiering van toekomstbestendige initiatieven en forse inzet op klimaatmitigatie én -adaptatie. Bovendien werken we aan het versterken van onze sector op Europees niveau – om effectief de concurrentie aan te kunnen in een internationaal speelveld. In onze [inbreng voor de verkiezingsprogramma's](#) doen wij concrete voorstellen op een groot aantal thema's.

In aanloop naar het Commissiedebat Financiële Markten lichten wij in deze notitie graag enkele thema's uit. Sommige onderwerpen agenderen we. Andere onderwerpen zijn in het afgelopen jaar veel besproken in uw Commissie – daarop geven wij een update. Samengevat geven wij graag het volgende mee ter voorbereiding op het debat:

- Toezichthouders spelen een belangrijke rol bij het creëren van een gelijk Europees speelveld. **We pleiten voor een extra mandaat voor toezichthouders DNB en AFM, namelijk de opdracht om innovatie en concurrentie te bevorderen.** Ten aanzien van de bekostiging van het toezicht verwijzen wij graag naar een, mede door ons ondertekende, [brief](#)¹ van de brede financiële sector hierover.
- De NVB wil de **toegankelijkheid van de zakelijke betaalrekening waar noodzakelijk verbeteren door komend jaar een meldpunt op te zetten** met ondernemersorganisaties en andere stakeholders. Het meldpunt zal alle betrokken stakeholders, waaronder het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer, informeren over de meldingen en resultaten.
- De NVB steunt de initiatieven van het ministerie van financiën die als doel hebben aanbod, concurrentie en transparantie op de spaarmarkt bevorderen. **We pleiten ervoor nationale koppen te voorkomen en in te zetten op transparantie en vergelijkbare communicatie, in lijn met het recent verschenen ACM-rapport, en ruimte te geven aan digitale innovaties voor spaarders.**
- De samenvoeging van Invest-NL en Invest International biedt kansen om publieke investeringscapaciteit beter te bundelen en te voorzien in financieringsbehoeften van ondernemingen die buiten het bereik van reguliere financiering vallen, **mits deze voldoet aan de voorwaarden die de minister heeft gesteld.**
- Wij pleiten voor inzet van de overheid op **een integrale aanpak van digitale toegankelijkheid, met gezamenlijke standaarden en regie. Combineer publieke en private inspanningen voor digitale en fysieke inclusie** voor meer bereik en effectiviteit.

¹ DUFAS, Nederlandse Vereniging van Banken, Holland Quaestor, APT, Verbond van Verzekeraars, Adfiz & VBIN. (2025). *Reactie op SEO-evaluatie Wbft 2019 en Kamerbrief 'Toekomst bekostiging financieel toezicht'*. <https://www.nvb.nl>

Versterken van de concurrentiekracht – een breder mandaat

Banken spelen een centrale rol in de Nederlandse economie, De NVB verwelkomt in dat kader ook de visie van minister Heinen op de financiële sector en onderstreept de nadruk op het grote economische en strategische belang van een sterke financiële sector in Nederland. De minister wijst terecht op het belang van een goed vestigingsklimaat voor financiële instellingen. Er is een overheid nodig die kiest voor consistent en betrouwbaar beleid waardoor banken hun maatschappelijke rol kunnen vervullen.

Het is essentieel dat er harmonisatie plaatsvindt van regelgeving binnen Europa, zodat financiële instellingen binnen een gelijk speelveld kunnen opereren. Toezichhouders kunnen hier een belangrijke rol in spelen. **Wij pleiten ervoor om toezichhouders DNB en AFM een extra mandaat te geven; namelijk de opdracht om innovatie en concurrentie te bevorderen. Daarnaast is het van belang dat de overheid transities actief ondersteunt, via normering en beprijzingsmechanismen. Op deze manier ontstaat er ruimte voor structurele samenwerking tussen banken, politiek en samenleving - gericht op een sterke, rechtvaardige en toekomstbestendige economie.**

Toegang tot zakelijke betaalrekeningen – een gezamenlijk meldpunt

Nederland is een land van ondernemers. Voor hun economische activiteiten en deelname aan het maatschappelijk verkeer is een zakelijke betaalrekening essentieel. Dit geldt ook voor non-profitorganisaties, zoals stichtingen en verenigingen. Het beeld bestaat dat sommige ondernemingen of non-profitorganisaties om commerciële, strategische of andere niet aan de anti-witwasregelgeving gerelateerde redenen ten onrechte geen zakelijke bankrekening kunnen openen in Nederland.

Banken hebben onderzoek gedaan naar de afwijsredenen bij zakelijke betaalrekeningen die niet gerelateerd zijn aan anti-witwasregelgeving. De vijf grootste banken hebben elk 100 dossiers per steekproef gecontroleerd op individuele afwijsredenen. Daaruit blijkt dat banken aanvragen individueel beoordelen en geen sectoren uitsluiten. Ze hanteren ieder hun eigen beleid, passend bij de strategie van de betreffende bank. Het beperkte aantal afgewezen aanvragen blijkt vaak toch direct of indirect in veel gevallen alsnog gerelateerd aan de Wwft (Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme).

De NVB wil de toegankelijkheid van de zakelijke betaalrekening waar noodzakelijk verbeteren door komend jaar een meldpunt op te zetten met ondernemersorganisaties en andere stakeholders. Het meldpunt kan de ondernemers informatie en advies verstrekken en hen op deze wijze helpen bij het verkrijgen van een zakelijke betaalrekening. Met de informatie vanuit het meldpunt kunnen aanbieders van zakelijke betaalrekeningen hun dienstverlening verder verbeteren. Het meldpunt zal alle betrokken stakeholders, waaronder het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer, informeren over de meldingen en resultaten. De precieze taken van het meldpunt, de naam en waar de uitvoering belegd wordt is nog onderwerp van bespreking.



Concurrentie op spaarmarkt – meer transparantie & ruimte voor innovatie

De NVB steunt initiatieven die gericht zijn als doel hebben de concurrentie te stimuleren. Wel onderstrepen wij het belang van het vermijden van nationale regelgeving die het beoogde doel van meer concurrentie niet realiseert. Zo'n concreet idee is het verbod op koppelverkoop. PWC concludeerde recent, in onderzoek² in opdracht van het ministerie van financiën, dat een zelfstandige spaarrekening naar verwachting slechts zeer beperkt effect heeft als je meer concurrentie wilt creëren:

1. Het ondernemingsmodel van grootbanken bestaat uit het verstrekken van leningen met behulp van aangetrokken spaargeld. Momenteel is het aanbod van spaargeld groter dan de vraag van banken.
2. Een verhoging van de rente trekt volgens consumentenonderzoek slechts een beperkt aantal nieuwe spaarders aan. Het rentevoordeel weegt voor de consument vaak niet op tegen de voorkeur voor veiligheid en stabiliteit en het hebben van alle financiële producten bij dezelfde bank.

Naast de beperkte effectiviteit kan zo'n maatregel volgens PWC ook "significante negatieve neveneffecten" hebben voor de financiële stabiliteit, de kosten van betaal- en spaarrekeningen, kredietverlening en betalingsverkeer. Als alle grootbanken volgens PWC rentes zouden bieden op het niveau van niet-grootbanken, verliezen de niet-grootbanken een van hun belangrijkste concurrentiedimensie (aangeboden spaarrente). Directe regulering van spaarrentes zal dan waarschijnlijk niet leiden tot meer, maar juist tot minder concurrentie op de spaarmarkt.

De NVB steunt daarom de initiatieven van het ministerie van financiën die aanbod, concurrentie en transparantie op de Nederlandse spaarmarkt bevorderen. We roepen op om nationale koppen te voorkomen in te zetten op transparantie en vergelijkbare communicatie, in lijn met het recent verschenen ACM-rapport, en ruimte te geven aan digitale innovaties voor spaarders. Banken werken momenteel al proactief aan de verdere verbetering van transparantie voor consumenten via e-mail, websites, apps en blogs. Na een raadpleging van consumentenorganisaties komen banken daarom met vergelijkingstabellen, rekenvoorbeelden, triggers aan klanten, periodieke updates, en worden rentetarieven overzichtelijk op de hoofdpagina weergegeven. Ook de NVB zal op haar website meer uitleg geven over de spaarrente.

Het vergroten van financiële geletterdheid zal consumenten ook helpen om beter geïnformeerde keuzes te maken tussen verschillende financiële instrumenten. Dit betreft niet alleen spaarvormen, maar ook andere (beleggings)producten die beter aansluiten bij hun financiële situatie. Binnen de Europese Spaar- en Investeringsunie is er dan ook veel aandacht voor het stimuleren van retailbeleggen in de EU.

² Strategy&. (2025). *Onderzoek zelfstandige spaarrekening: Analyse van de impact van een verplichting voor banken om een zelfstandige spaarrekening aan te bieden*. PricewaterhouseCoopers Advisory N.V.



Nationale investeringsinstelling

Banken vervullen een essentiële rol als verstrekker van vreemd vermogen en blijven dit doen, onder andere voor het financieren van maatschappelijke uitdagingen en het Nederlandse mkb. De NVB benadrukt het belang van zorgvuldigheid bij de inzet van publieke middelen en wijst op het risico voor verstoring van bestaande markten; publieke financiering moet aantoonbaar aanvullend zijn en gericht op het versterken van het bestaande (non-) bancaire financieringslandschap en de structuren die daar al in aanwezig zijn.

Het samenvoegen van Invest-NL en Invest International biedt kansen om publieke investeringscapaciteit beter te bundelen en zich te richten op ondernemingen die buiten reguliere (mkb-)financiering vallen, bijvoorbeeld via risicodragend kapitaal, eigen vermogen of het financieren van de onrendabele top van investeringen. Tegelijk is het van belang dat publieke middelen doelmatig worden ingezet en private financiering niet wordt verdrongen. Dit vraagt om een helder afgebakend mandaat, gericht op marktversterking en complementair aan bestaande publieke en commerciële financiers. De NVB kan zich vinden in het standpunt van de minister van Financiën dat deze instelling aanvullend moet zijn aan het bestaande (non-)bancaire financieringslandschap, een heldere scope moet hebben, gericht moet zijn op het oplossen van markt- en overheidsfalen en professioneel aangestuurd moet worden.

De NVB steunt initiatieven die Nederland in staat stellen de financiële uitdagingen aan te gaan. Een constructieve dialoog tussen overheid, kredietverstrekkers, investeringsfondsen en banken is nodig om onderzoek te doen naar passende en effectieve oplossingen, en vast te stellen of deze aanleiding geven tot aanpassing of uitbreiding van het bestaande instrumentarium. Directe betrokkenheid van deze partijen bij verdere uitwerking is essentieel, zodat oplossingen gezamenlijk vorm kunnen krijgen.

Toegankelijke dienstverlening – gezamenlijke aanpak met overheid nodig

Iedereen moet kunnen meedoen in de maatschappij. De verregaande digitalisering zorgt echter voor uitdagingen en het gevoel van digidwang bij diverse groepen mensen in kwetsbare posities. Banken hebben de laatste jaren flinke stappen gezet om hun basisbankdiensten toegankelijker te maken. Dit gebeurt in overleg met maatschappelijke partners binnen het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB).

Digitale toegankelijkheid is een bredere maatschappelijke opgave. Iemand die moeite heeft met digitale basisbankdiensten kent meestal ook uitdagingen met bijvoorbeeld digitale overheidsdienstverlening, het doen van een (online-) boodschap of parkeren via een app. Daarom werken we graag samen met publieke en private partijen om te zorgen dat deze groep wordt ondersteund en houden we digitale diensten begrijpelijk en toegankelijk.

De NVB pleit daarom voor een integrale aanpak van digitale toegankelijkheid, met gezamenlijke standaarden en regie. Onze oproep is om publieke en private inspanningen voor digitale en fysieke inclusie te combineren waardoor we veel effectiever kunnen zijn en veel meer mensen kunnen bereiken.

